

Широка и разноврсна делатност Социјалистичког савеза Општине Краљево

Општинска конференција Социјалистичког савеза Општине Краљево одржана је прошлог понедељка у сали Електрокомбината у присуству око 75 делегата, представника културног, политичког и јавног живота града, гостију Социјалистичког савеза из Чачка и Титовог Ужица као и представника ЈНА.

Извештај о раду Општинског одбора Социјалистичког савеза поднео је председник општинског одбора ССРН друг Милутин Рудњанин. У свом извештају он је између осталог рекао:

— Општински одбор Социјалистичког савеза, као целина, није у потпуности одговорио задатку који је имао пред собом. Овакву оцену морао смо дати зато што је на прошлим изборима тј. на прошлој Годишњој скупштини у Општински одбор ССРН изабран један део чланова оптерећен другим задацима.

— У саставу општинског одбора радило су три комисије: за идеолошко-политички рад, друштвено управљање и за друштвене организације. Али, одбор им није посветио довољно пажње. Савез комуниста је сада пружио помоћ комисијама и њихова делатност се све више запажа.

Рад основних организација ССРН-а може се оценити као добар, јер је њихова активност била организована. У раду градских организација доминирају су питања из области културног, просветног и забавног живота, здравственог просвећивања, питања уређења и уређења града, пружања помоћи органима народне власти као и припреме за одржавање изборних бирача. Једна од бољих организација је Друга осмисла која је одржала више предавања за своје чланове из области спољне и унутрашње политике, привредне и комуналне делатности. У оквиру ове организације приказан је већи број филмских представа које је гледало преко 1.700 чланова и организовано је једно другарско вече чији је приход од 10.000 динара дат као скроман допринос за изградњу спомен болнице у Краљеву. Сличан рад је био Четврте и Пете организације, док се Трећа и Шеста не могу похвалити својим радом, иако је ова последња добила прелазну заставицу као најбоља у акцији за уређење града.

Ситуација код сеоских организација је сасвим другачија самим тим што су њихови услови рада специфичног карактера. У односу на раније године њихова активност је добро изпредовала у погледу комуналне делатности: изградњи и оправки путева, мостова и електрификацији села. Заглањем организације у Метикосима приућен је допринос од мештана у износу око 500.000 динара и дато је 100 радних дана за електрификацију села. У истом селу Социјалистички савез је организовао изградњу сеоског пута у дужини 800 метара. У Каменици је на изградњу пута дато преко 3.000 радних дана. У рел бољих организација спадају још и Грлица, Жича, Рибница, док Сирча, Брезна, Адриана, нарочито Јаружак и Змајевац изостају у свом раду, истакнуто је на конференцији.

После реферата развила се дискусија о разним питањима из области привредног, политичког и друштвеног живота, развојног самоуправљања, културног живота града, раду школских одбора, унапређењу пољопривредне производње и изградњи спорт-

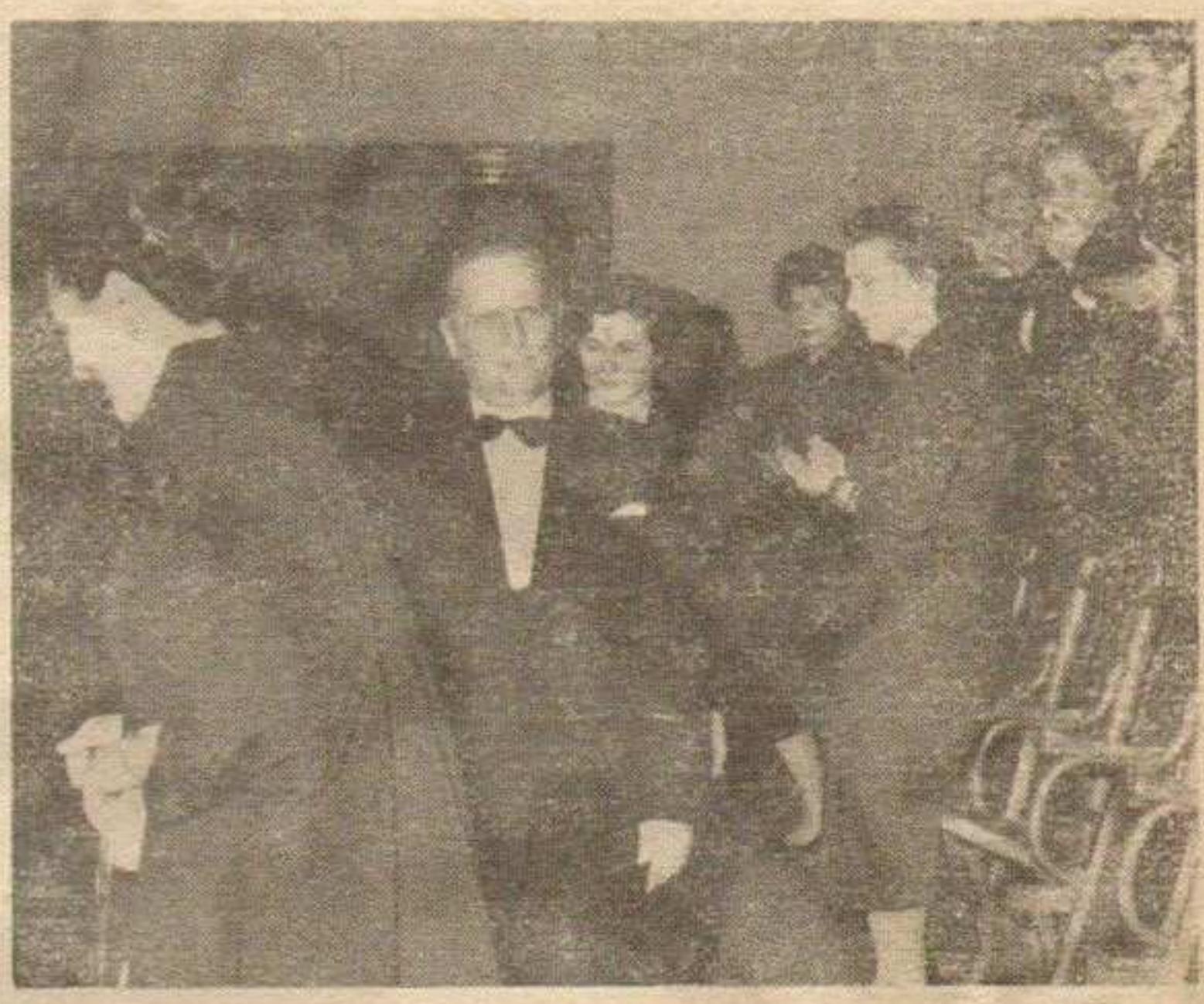
ских објеката. Том приликом је констатовано да су се органи управљања привредних предузећа свихали у свом раду и да су сва кључна питања узели у своје руке.

Културни живот није на оној висини каква треба да буде у граду од 20.000 становника и да се осећа потреба за отварање једног или два биоскопа, указао је у дискусији.

На конференцији је истакнуто да предстоји реорганизација школског програма у осмогодишњим школама до септембра месеца, јер почетак ово школске године, школе би требало да дочекају са отвореним радионицама за стручно и практично образовање, као и то да школама треба дати један мали комплекс земљишта за подзапањашти. Реорганизацијом школског програма се предвиђа такође и оснивање школских задруга: Пчеларске, плетарске или ратарске чији би се рад заснивао на принципима осталих задруга.

На крају конференције Општинског одбора Социјалистичког савеза изабран је општински и надзорни одбор

Прослава Дана жена

Председник Републике Јосип Броз-Тито са супругом присуствовао је свечаној академији поводом прославе Дана жена — 8 марта — на Коларчевом народном универзитету у Београду.

Пољопривредне и задружне организације нашега среза у предстојећем наградном пољопривредном такмичењу

У пољопривредној станици се чадају сигурном успеху

Вест о постојећем наградном такмичењу у пољопривреди прострујала је брзо и кроз Краљевачки срез. Земљорадничке задруге ће, како изгледа, бити најозбиљнији учесници у такмичењу у овом крају — било самостално било у кооперацији са индивидуалним пољопривредним произвођачима.

— У нашем срезу — рекао нам је председник Среског народног одбора Петар Веловић — нема таквих пољопривредних добара која ће моћи да се такмиче.

То су, пре свега, мала социјалистичка газдинства, са малим поседом — а управо од тога ће у првом реду зависити да ли ће моћи да учествује у такмичењу. Јер, ако добро нема толику површину која се тражи за ову или ону културу, онда оно значи мора да отпадне. Без обзира на то што би оно могло да постигне високе приносе и тим и толиким својим парцелама којима располаже. Због тога мислим да би, можда, требало нешто изменити у погледу само овог услова који се предвиђа упуством о такмичењу, да се то икако прилагоди и за мања пољопривредна добра. Уверен сам да би у том случају такмичење имало далеко веће размере.

Неке земљорадничке за-

друге и пољопривредне организације у Краљевачком срезу већ су спремне за такмичење. На пример, задруга у Стублу. Она ће се такмичити у производњи кромпира на површини од пет хектара, а то је управо четвртина њеног целокупног поседа. Исто тако и пољопривредна станица у Рибници одлучила да учествује у такмичењу, и то у производњи кромпира и кукуруза „хетерозис“, као и постизању високе млечности код крава. Она је на својој економији досад достигала такве приносе — рецимо кукуруза — да се може надати сигурном успеху бар у тој култури. Наравно, ако се не догоди нешто непредвиђено, каква елементарна непогода и слично.

Феријалци ће обићи историске споменике У Ибарској клисури

Око 500 феријалаца у нашем Срезу — увелико се спрема за излете, летовања, разна путовања, како одмора ради, тако и упознавања наших крајева. Иако смо тек на домаку пролећа — поједине дружине, већ организују излете. Дружина гимназије отпочела је пролетњу сезону излетаса одласком 60 феријалаца до Ниша и околине. Срески одбор феријалног савеза планирао је десетине мањих и већих излета. Феријалци ће се упознати са најлепшим деловима и контрастима лепота у нашем Срезу, обићи ће знаменитости и у другим крајевима, извесне групе наших феријалаца у току месеца марта и априла посетиће Панчевачки Рит, Београд, Чачак, док ће се касније извести и неколико дужих екскурзија.

Прошле године са доста успеха радила је Завичајно историска група у Гимназији. Та група има за циљ проучавање историје нашега среза, потребно би било њено чланство сада више активирати и њен рад појачати са члановима феријалног савеза.

Срески одбор феријалног савеза да би развио што већу љубав и интересовање омладине за природне лепоте нашега краја, омогућиће феријалцима обилазак свих знаменитости и културних споменика у долини Ибра. У том циљу расписан је конкурс за награду најбољег рада на тему „У најлепшем делу нашега среза“. Најбољи радови биће награђени и то: прва награда од 3.000 динара, друга награда од 2.000, а трећа 1.000 динара. Услови учествовања на конкурс достављени су дружинама.

Саветовање средњешколске омладине

Срески комитет Народне омладине у Краљеву организовао је у уторак после подне саветовање средњешколске омладине у дворани Среског синдикалног већа. Присуствовало је око седамдесет ученика и осталих.

Реферат о идеолошко-политичком раду и друштвеном управљању у школама поднео је секретар Среског комитета Душан Ј. Виђијевић. После реферата развила се дискусија у којој је узео учешћа велики број ђака и осталих.

крају је донета одлука да се заведе месни самодопринос за оправку путева.

Д. Карапаџић

Збор бирача у Матарушкој Бањи

У суботу је у Матарушкој Бањи одржан збор бирача. Начелник Секретаријата за привреду Градског одбора општине Авде Јијан Добромир, изнео је бирачима напрт новог буџета, који је једногласно усвојен. О овом питању говорио је и председник Стеван Суша. На

КУКУРЕК У ПОДНЕ

Не буни се, ја сам старији певац и ја ћу их први пробудити

(Карикатура Д. Обрадовић)

ПРИВРЕДА

ОСВРТ

Недовољан број локала

Краљево се све више развија као трговачки и туристички центар. Тиме расте потреба за повећање и проширење локала, јер постојећи локали не задовољавају савременим условима као дотрајали и грађени примитивним начинима. Неколико десетина милома потрошила су наша трговачка предузећа на адаптацију и уређењу дотрајалих локала—непенака. Али, да нас ако појемо главном улицом нашег главног града видећемо службене просторије разних масовних организација и предузећа, занатске радионице којима није место у трговачком центру града. На неким местима има одговарајућих локала који су претворени у магацине и тиме умањују естетски изглед града.

Да се послужимо примерима: службене просторије предузећа „Гвожђар“ смештене су у радњи где је била продавница гвожђарске робе скоро четири деценије, Технометал има магацин у Лењиновој улици у који би могла да се смести узорна продавница. На углу Рајичеве и Цара Лазара улице смештене су службене просторије угоститељских предузећа, где је део града најпрометнији. Примера има још. Можда би требало повести рачуна да инвеститори који намеравају да подижу у граде локала обавезно граде у приземљу у строгом центру да они одговарају савременим потребама а не да се граде шпилераји попут палате Каблара, чији локали могу да служе само за неке ситничарске радње каквих има на одмет у нашем граду.

Драган Ранковић

ЉУДИ И ФАБРИКЕ
Реконструкцијом сушаре у фабрици вагона знатно је повећана производња сувог дрвета

Много предлога од стране колектива унето је у записник Радничког савета Фабрике вагона у Краљеву — да у одељу сушаре треба нешто предузети. Постојеће одељење сушаре у саставу три коморе,

Драгић Стефановић
које за годину дана избаце 7.000 кубних метара грађе —

конструисано је да ради на принципима природне циркулације ваздуха и парног грејања грађе. Али, све би то било у реду да сушара од свог постанка није за собом повукла исвесне техничке недостатке који су дуго година ометали нормалан процес производње суве грађе, за потребе Фабрике вагона и других предузећа. Све до прошле године проценат шкарта услед техничких недостатака у одељењу сушаре кретао се између 30-50%, а Фабрика је имала губитак око 8.000.000 динара. Унесена грађа у коморе не да се само није равномерно сушила, већ је прскала и витоперила се. Први кораки су били употребљавање стега за исправљање грађе, али су и оне брзо одбачене као беспомоћне — а влага, прскање и витоперење се и даље понављало. Доста кубика јелове и борове грађе бачено је на складиште као неупотребљиво. Па ипак, нешто је требало предузети. Задатак је био поверен референту Бироа за унапређење производње — Драгићу Стефановићу. Уз помоћ осталих стручњака у предузећу Драгић је четири месеца проучавао техничке недостатке и

квалитет осушене грађе. Обрађивао је једну по једну комору, бележио утиске у свој нотес и правио елаборат. На основу запажања предложио је и извршио извесне реконструкције у самим коморама: извео је изолацију врата, гвоздене конструкције, на кабинама где се велики део топлоте губио; повећао пресек канала као бољи распоред улаза ваздуха на радијаторе; поставио термометре за контролу температуре и влаге ваздуха; успоставио вентилатор за принудну циркулацију ваздуха и извршио низ других реконструкција и оправки. За све време рада на отклањању техничких недостатака сушара је непрекидно радила. Новембра месеца прошле године Драгић је извео први опит убацивши у коморе 37 кубних метара грађе, која је била одбачена као шкарт и неупотребљива. После 24 часа сушења и у присуству радника и стручња-

грађе, Фабрика је добила 6.500.000 динара за три месеца. Поред овога Драгић је извршио Упутство за рад и руковођење у одељењу сушаре, а колектив Фабрике вагона за успешан рад спрема му награду.

В. Т.

Нов начин награђивања у Беоцима

У вези са новим начином награђивања у пољопривреди, у огледној станици за унапређење пољопривреде у Беоцима, извршена је и реорганизација радне снаге. Створене су за сваку грану групе, са одређеним бројем људи, које су склопиле уговор са управом Станице да раде по производном плану који у односу на 1956 год. предвиђа повећање производње за 30%.

Нов начин расподеле рада показао се као кориснији и за раднике и за саму станицу. Сваки ће се радник, како је висина плате у зависности од личне производње, трудити да повећа производњу. Такмичење група појединих грана за повећање производње и смањење трошкова око исте, значи такође корак напред. Радници у групи сами распоређују радно време, обрађујући се станици само у случају потребе материјала или стручне помоћи. У вези са овим свака радна група може, дана када нема довољно посла да сувишак радне снаге пошаље на помагање другој групи која је тога дана преоптерећенија, с тим да јој ова врати исти број радних часова. Са стварањем ових група вршено је и одабирање радне снаге, тако да оне, који нису много привређивали, није хтео да прихвати ни једна група. У погледу награђивања и поделе платног фонда још није донета коначна одлука.

Ивања Бурин

Радник у комори сушаре

ка грађа је изишла из сушаре као здрава прерађевина. За четири месеца рада на испитивању и реконструкцији, погон је доведен у нормално стање и грађа се више не витопери. Повећањем производње суве

УГОСТИТЕЉСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОПАОНИК“ У РАШКОЈ ЈОШ НИЈЕ ПРЕБРОДИЛО КРИЗУ

Октобра месеца прошле године, решењем Народног одбора општине, стављено је Угоститељско предузеће „Копаник“ у Рашкој под принудну управу да би се извршила санација насталих мањкова и губитака у предузећу.

При стављању под принудну управу установљено је да је до губитака и мањкова, поред лошег газдовања, дошло и због слабе организације рада у предузећу. Слаба организација рада диктирала је и већи број запосленог особља него што је за нормалан рад било потребно. Да би се то у будуће избегло дате су смернице

принудној управи, да бољом организацијом пословања смањи радну снагу.

У почетку принудне управе сугестије су прихваћене и број запослених се смањило. Међутим, касније се на то заборавило и број запослених из месеца у месец се повећавао, а промет остао исти. Тако је у октобру било 34 радника и службеника запослених у предузећу, у новембру—31, децембру—35, а у јануару ове године—36.

За исто то време промет у предузећу по месецима кретао се: октобар 2,804.000, новембар 2,592.000, децембар 2,22.000

а у јануару: 2,478.000 динара. Остварена добит из месеца у месец опадала је. Добит остварена по месецима: октобар 267.000, новембар—243.000 децембар—124.000 динара а у јануару сведена је на свега—2.000 динара.

Из ових података Савет за привреду Народног одбора општине закључио је да се предузеће окреће у месту и да под оваквим условима принудна управа може да се продужи у недоглед, па и поред тога да користи буде мало. Зато је на последњој седници претресао ова и друга питања Угоститељског предузећа у присуству принудног управитеља. Овом приликом Савет је широко обухватио проблеме предузећа и указао принудном управитељу на слаб рад, како његово лично тако и предузећа у целини.

С. П.

Фоторепортер је забележио

НА ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ СТАНИЦИ

Сучини мартовски дани измамили су многе напоље. На мањој слици видите групу путника, како се у очекивању воза

Пред Конгрес радничких савета у Рашкој

У Рашкој је почетком овог месеца одржан проширени пленум Среског синдикалног већа, на коме су поред чланова пленума присуствовали председници и секретари синдикалних подружница, председници радничких савета и управних одбора, као и представници друштвених организација.

На састанку је расправљано о припремама за први Конгрес Радничких савета и о избору људи у радничке савете по предузећима. На крају састанка донет је закључак да синдикалне подружнице пруже пуну помоћ органима самоуправљања око припреме за избор делегата за Конгрес радничких савета. Б. Ј.

НАГРАЂЕНИ НОВАТОРИ И РАЦИОНАЛИЗАТОРИ У МАГНОХРОМУ

— Два производа се више неће увозити —

У предузећу Магнохром, прошле године, у другом полугођу, донет је Правилник о награђивању рационализатора и новатора. По том правилнику на седници Управног одбора предузећа која је одржана пре извесног времена решено је да се техничар Милоје Поповић, као новатор награди новчаном наградом од 35.000 динара за освајање производа „купела“ који се употребљава у лабораторијама за испитивање, односно разводњавање руда у рудницима злата, сребра и

„Купеле“ су састављене од синтермагнезита, карактеришу се издржљивошћу на високим температурама — и неће се више увозити.

Други награђени са 23.500 динара је рационализатор Раде Величковић, виши лаборант, који је успео да конструише апарат за производњу соне киселине слабије концентрације која је такође увожена по цени 2.340 динара по литру. Добијена сона киселина одговара свим условима за потребе нормалног рада и анализу у металуршком лабораторијуму и Ма-

гнохрому. Уместо да се за куповину соне киселине слабије концентрације утроши за увоз 1,216.000 динара, новим начином производње предузеће је за годину дана уштедело 1,135.140 динара.

Техничар Милорад Антонијевић и мајстор Лазар Бачић, добили су трећу награду као рационализатори. Они су у свом погону пронашли бољи метод за оправку чеоних зидова поред улазних врата на коморним сећима за печење опека.

Мајчине бриге

Уметничка фотографија „Мајчине бриге“ је само један од великог броја успешних снимака наставника, фотоамера из Врњачке Бање Станоја Бојовића. Фотографија коју доносимо награђена је на Другој републичкој изложби уметничке фотографије 1951 год. у Београду.

Наша публика, поред ове фотографије, имаће прилике да види и друге успешне снимке истакинутог фотоамера, на изложби коју ће Бојовић крајем марта приредити у Краљеву у оквиру Сабора просветних радника Краљевачког среза.

Бојовић се дуги низ година успешно бави фотоамерством и новинарством. Сарађивао је у многим листовима у земљи и иностранству.

Прву самосталну изложбу отворио је још 1946 године у Горњем Милановцу. Он је, такође, самостално излагао у Врњачкој Бањи, а учествовао је и на многим изложбама фотоамера у нашој земљи.

КУЛТУРНИ ЖИВОТ

Раднички универзитет почео је самостално да ради априла прошле године. У свом досадашњем раду, он је много учинио на свим пољима своје делатности. Ове године је, као и прошле, организовао у заједници са синдикалним подружницама предузећа и фабрика семинаре Научног соци-

Успешан рад Радничког универзитета у Краљеву

јализма и економије предузећа. Оба семинара су састављена од три центра: Магнохрома, Железничког чвора и мањих предузећа и установа. У првом

центру обухваћено је 272 слушалаца, док је у другом 545. Поред семинара, Раднички универзитет је организовао и курсеве за стручно образовање радника као помоћ у полагању квалификованих и високо квалификованих испита.

Течајеве страних језика су такође саставни део рада Радничког универзитета. Железнички чвор у организацији ових течајева најбоље стоји. Он је организовао успешно два полазна течаја из француског и немачког језика које посећује 60 полазника.

Клуб љубитеља књижевности побуђује велико интересовање међу радницима и службеницима, јер се на њиховим састанцима одржавају дискусије о појединим делима и проблемима наше савремене литературе.

Раднички универзитет је у сарадњи са Друштвом пријатеља деце организовао и школу за родитеље коју редовно посећују 30 слушалаца. Школа је до сада имала осам предавања о васпитању и нези деце.

Делатност Радничког универзитета обележена је повременим јавним предавањима. Кроз 19 предавања, колико их је до сада било, третирани су проблеми из Марксизма-Ленинизма, економије ФНРЈ, правосуђа, пољопривреде, медицине, историје, уметности и други. За ово предавање интересовање је задовољавајуће, мада би могло да буде и веће.

У свом раду Раднички универзитет има проблема и тешкоћа који ће се временом решити и отклонити обзиром да нема ни године дана како је основан.

Из индијске књижевности

Рабиндранат Тагора

Модерна индијска књижевност имала је у Рабиндранату Тагору свог највећег представника. Тагорино литерарно стваралаштво је обимно. Писао је: песме, приповетке, драме и романе. За свој рад добио је Нобелову награду за књижевност. Пре рата био је у посети нашој земљи. Умро је не доживевши ослобођење своје земље.

Изражљивост, непосредност, једноставност, поетичност и топлина за све што је људско, главне су особине његовог стваралаштва.

О СВЕТЕ!

О свете! твој сам цвет убрао.
Стегао сам га на срце, а три ме убодје.
Кад мину дан и оморки, видех да је цвет увео, али је бол остао.
О, свете! много ће још цвећа с мирисом и поносом доћи к теби.
Али је за мене време берби прошло; и целе тамне ноћи немам своје руже, остао је само бол.

РУКЕ

Руке нам се обавијају, очи нам се упијају; тако почиње повест наших срцаца.
Ноћ је у марту, месечина светли; ветар носи слатки мирис хеве; моја свирала лежи на земљи занемарена, а твој је цветни венац недовршен.
Љубав ова између мене и тебе проста је као песма.
Твој превес боје је шафрана, опија ми очи.
Венац јасминов који си исплела за ме, испуњује ми срце дрхтајем ко хвала.

То је игра давања и одрицања, откривања и поновног скривања; нешто осмећа и сасвим мало стидљивости, и по некад тек слатка безциљна кавга.

Љубав ова између тебе и мене проста је као песма.
Ми не лутамо из речи у вечито ћутање; ве подижемо руке своје у празнину за стварима изнад наде.
Задовољни смо оним што дајемо и оним што добијамо.
Нисмо исцедили и последњу кап радости, да из ње правимо вино патње своје.
Љубав ова између мене и тебе проста је као песма.

КО СИ ТИ?

Ко си ти, читаоче, који ће после једног столећа читати песме моје?
Не могу ти послати ни један цвет од овог пролећног богатства, ни једну траку злата са ових облака горе.
Отвори врата своја и гледај у даљину.
У свом цветном врту скупљај мирисни спомен на минуло цвеће пре стотину лета.
У радости свога срца да осетиш живу радост, која је певела једног пролећног јутра, шаљући свој весели глас преко стотину лета.
(Превод горњих песама Давида С. Пијале)

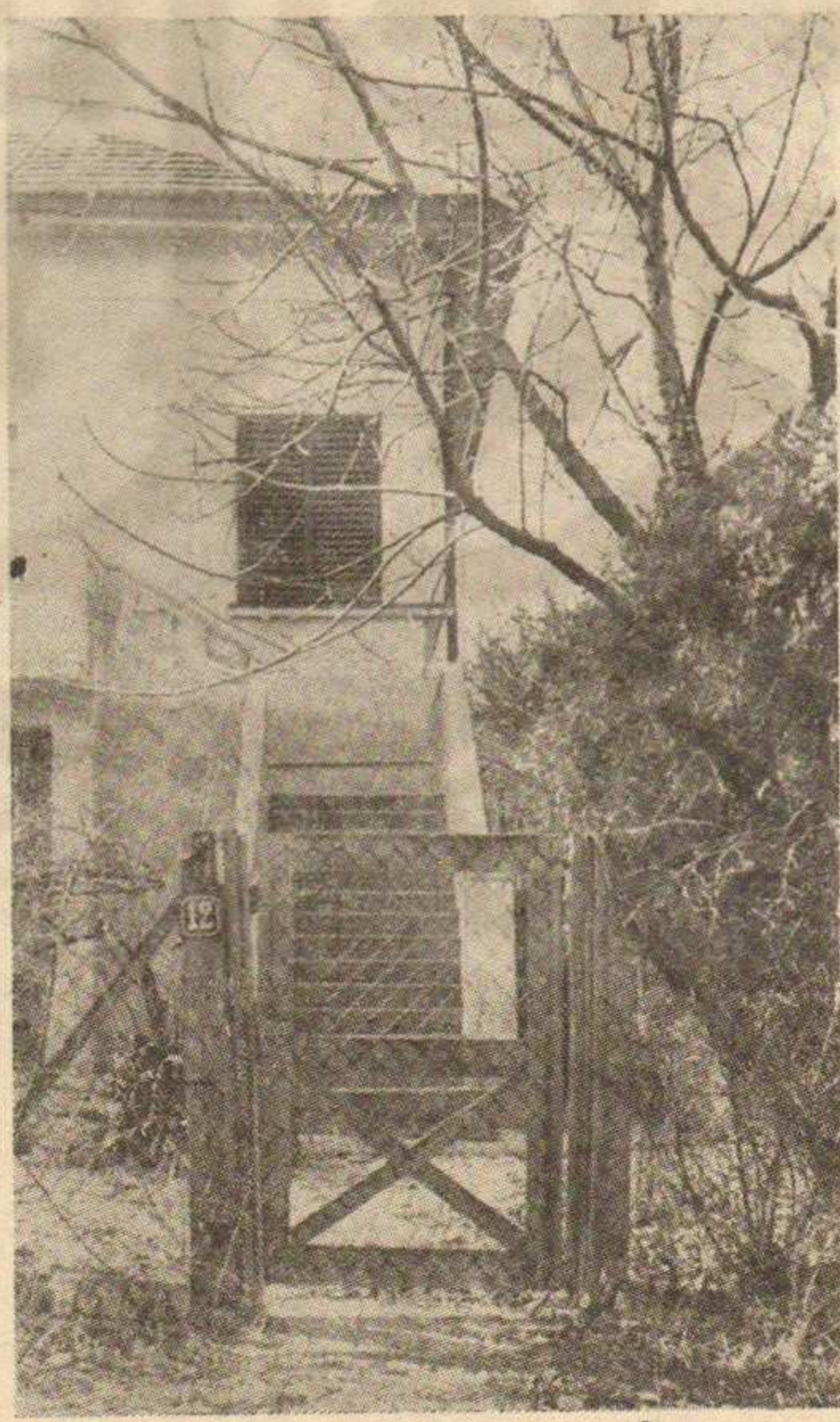
вца и понудили га Партији. Инжењер није био много збуњен овим захтевом. Максимовић му је објаснио да се тобоже у последњем тренутку одлучио на изградњу још једне просторије.

— Знате, неопходно ми је потребно место, које би могло да послужи као магацин — рекао му је.

Кућа је иначе била сасвим нормално грађена, на Бањичком венцу, у мирном крају града, где су обично становали имућнији људи. Недалеко од ње пролазио је авалски пут, а око се налазио општински расадник. Лежала је на усамљеном простору, којим је ретко ко пролазио. Овај плац није случајно одабран. У суседству, одмах до њега, налазила се вила Бранковог оца, старог учитеља Милана Максимовића, а у непосредној близини и кућа његова друга два сина.

Разумљиво је овда, што је и Бранко желео да на овом месту подигне себи вилу.

Већ у октобру 1940, зидари су саградили темеље. Кише нису омеле рад, који је власник плаћао, не пазећи много на рачуне. Али, када је зидање већ било при крају, дошло је до рата и ваздушног напада Немаца на Београд. Једна од бомби, бачених 6 априла на околину авалског пута, пала је и на кућу на Бањичком венцу број 12. Експлозив је пробио кров и улетео у темељ зграде, али је срећом није много оштетио, јер се бомба није распрснула.

Улаз у „Докторову кућу“

Створени су услови за рад КПД „Драган Маринковић“

Адранци су показали ове године много већу активност него ранијих година. Они су преко масовних организација успели да доврше задружну салу, уведу осветлење и набаве довољан број клупа, направљена је и позорница и набављени кулиси. Ово ће допринети напретку КПД „Драган Маринковић“ јер ће моћи да држи редовно пробе и припрема се за учествовање на реонским и среским фестивалима.

ССРН је у договору са представницима масовних организација отворио ћачку кухињу која редовно ради.

Земљорадничка задруга је најзад подигла помоћну просторију и сместила пољопривредни алат, који је досад био изложен сваком невремену.

У селу ради и здравствени течај женске омладине који чешће посећују представници масовних организација и тиме доприносе да се течајеве редовно похађају.

Вел. Глушица

